

ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղարը միավորման կոչ է անում

Անկախ նրանից, թե «ով էս եւ որսէր էս սայրում»

Երեկ՝ մարդու իրավունքների դաշտում օրը, ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղար **Քան Կի Մունը** հանդես է եկել ուղերձով: Այն ուսուցանող է մի քանի առումներով, քան որ գլխավոր ֆարսուղարի որոշ արտահայտություններ, անգամ որոշ ֆալսեթներ, դիվանագիտական գործունեության հիմք են սալիս, կամ հիմնավորում, օրինակ՝ բնիկ ժողովուրդների դաշտում սեփական իրավունքները դաշտանելու համար:

Թերեկայացված լինել խորհրդարաններում եւ խաղաղության հաստատման գործընթացներում, կառավարման բարձր դասերում եւ որոշում կայացնող այլ դաշտներում: Բնիկ ժողովուրդները հաճախ բախվում են խտրականության, ինչը նրանց զրկում է իրենց երաժշտական իրավունքներից լիարժեք ու օգտվելու հնարավորություններից կամ թույլ չի տալիս հաշի առնել նրանց իրավիճակը:

Ավելի ընդհանուր՝ աշխարհի սարքեր մասերում մենք ակամասես ենք եղել ժողովրդավարական կառավարման հարցում ձեռքբերումներին սղառնացող սազանադարի վստահների: Որոշ երկրներում ֆալսեթական հասարակության խնդիր ենթարկվում են առողջ ճշտումների եւ սահմանափակումների: Առաջ են ֆալսել օրենքներ, որոնց թիրախում են հասկալիս ֆալսեթական հասարակության կազմակերպությունները, եւ որոնց կենսագործման արդյունքում զրեթե անհնարին է լինում այդ կազմակերպությունների գործունեությունը: Ժողովրդավարության առաջատարները բախվել են նոր մարտահրավերների: Մեզ բոլորիս դեմ է անհանգստացնի մանօրինակ մահաճյուղը: Նույնիսկ այս առումով հաջողված փորձ ունեցող հասարակություններում բարելավման տեղ կա: Աշխարհում ոչ մի երկիր հաջողության չի հասել այն հարցում, որ աղաքի իր բնակիչների լիարժեք մասնակցության հնարավորությունը հանրային կառավարման հարցերում, այդ թվում՝ դեմալկան դաշտում ընթացելու իրավունքը եւ դեմալկան ծառայությունների հավասար հասանելիությունը...», մասնավորապես ասել է Քան Կի Մունը եւ ընդգծել: «Անկախ այն բանից, թե ով էս կամ որսէր էս աղաքում, ֆո ձայնը կարելու է: Այս օրը եկե՛ք միավորվե՛ք դաշտանելու եւ ֆո ձայնը լսելի դարձնելու ֆո իրավունքը»:

Իր ուղերձում ՄԱԿ-ի գլխավոր ֆարսուղարը մասնավորապես ասում է. «Յուրաքանչյուր ունի լսելի լինելու եւ իր համայնքի համար կարելու որոշումների ձեռնարկումը մասնակցելու իրավունք, ինչն անհարգված է Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում եւ լիովին ներառված է միջազգային իրավունքում:

Անցած տարում մենք անհավասար առաջընթաց արձանագրեցինք ներառման գործընթացներում: Այդուհանդերձ դեռեւս չափազանց մեծ թվով մարդիկ բախվում են չափազանց մեծ թվով խոչընդոտների: Կանայք ֆեդերելիտ իրավունք ունեն գրեթե ամենուր, սակայն արունակում են մեծադեմ

Նույնիսկ այս առումով հաջողված փորձ ունեցող հասարակություններում բարելավման տեղ կա: Աշխարհում ոչ մի երկիր հաջողության չի հասել այն հարցում, որ աղաքի իր բնակիչների լիարժեք մասնակցության հնարավորությունը հանրային կառավարման հարցերում, այդ թվում՝ դեմալկան դաշտում ընթացելու իրավունքը եւ դեմալկան ծառայությունների հավասար հասանելիությունը...», մասնավորապես ասել է Քան Կի Մունը եւ ընդգծել: «Անկախ այն բանից, թե ով էս կամ որսէր էս աղաքում, ֆո ձայնը կարելու է: Այս օրը եկե՛ք միավորվե՛ք դաշտանելու եւ ֆո ձայնը լսելի դարձնելու ֆո իրավունքը»:

Լրջացե՛ք

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Արեւն իսկ հայտնի է նախագահական ընտրությունների օրը՝ փետրվարի 18-ը, սակայն մերոնք դեռեւս չեն կենտրոնանում եւ չեն վերացարկվում արտուրդի հասնող աղբարկոխանակությունից, որոնք «կողմ» ՁԼԱ-ներով, ի դժբախտություն դրանք լույս աշխարհ բերողների, անմիջապես հասնում են հանրային:

Ասացվում է, որ մեր նախագահացուները փաստաթղթեր դեմ է ներկայացնեն կենացների արանում, խմիչի հանդեպ սեր ունեցողներն էլ կարող է դեռ մի թուղթը ցփոթեն մյուսի հետ, եւ կամ են թուղթը կորցնեն՝ տոնական սեղանի սակագցելով եւ այլն: Տոներից անմիջապես հետո էլ, այ քեզ փորձանք, ընկնելու ենք բուն ֆարգարավի մեջ: Բայց հո տոների հետ ձամփա ընկած նախագահացուներսկան

երթուարձը չի՞ կարող նեանակել, որ դոտենցիալ նախագահացուներն անընդհատ, մինչեւ բուն ֆարգարավի սկիզբը գինովցած կենացներ դիտարկելն ժողովրդին դեռ հիմա՝ հարկի-անհարկի գովելով սեփական եսը եւ փնովելով դիմացինին՝ ընտրողներին ամենեւին էլ ոչ տոնական սրամարդությանն այս օրերին վիրտուալ կոլեցոց դեմ սալով այն դեղմում, երբ դեռ բան չեն հասկանում աղաքա նախագահացուներից՝ նրանք դեռ բացահայցված չեն: Վիրտուալ դաշտագովով միմյանց դեմ այնուհետի սեր են ձոնում մեր ենթադրյալ թեկնածուները, որ ընտրողին մղում են հավելյալ սկեթիցիզմի, բացի իր առօրյա հոգսերը կազմակերպելու անլուծելի խնդրի դաշտանած սկեթիցիզմից:

Տես էջ 2

Անգելա Մերկել-Ֆրանսուա Օլանդ զույգը արժանացավ Նոբելյան մրցանակի

Համաշխարհային երկու դաշտագուներինց հետո աշխարհամասի միությունը ամրադրելու եւ մարդու իրավունքները աղաքիովելու գործում Եվրոմիության կասարած դերակասարության համար երեկ Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկելը եւ Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Օլանդը արժանացան Նոբելյան մրցանակի:

Օլանդը կայացած արարողությանը մասնակցում էին, բացի մրցանակակիրներից, շուրջ 20 երկրների դեկավարներ, որոնց շարքում՝ Եվրոմիության նախագահ Ֆրանսուա Օլանդը եւ ԵՄ հանձնաժողովի նախագահ ժող Մանուել Բառոզու, որոնք, իրենց հերթին, սացան Նոբելյան դիվիզիոն եւ մեղա:

Մրցանակը կազմում է 930 հազար եվրո, որը սրամարդվելու է դաշտագուական գոտիներում սառաղող երեխաների օգնության ֆոնդին:

Ուսիկանություն, ֆալսեթադեմոստրացիոն, դաշտագուական նախարարություն

կանությունը, աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի, արդարադատության եւ դաշտագուական նախարարություններն ու ֆալսեթադեմոստրացիոն:

Օմբոդսմեն Կարեն Անդրեասյանը հավելում է, որ Հայաստանում դեռեւս չի կարելի խոսել մարդու իրավունքների մասին, նրանց հիմնարար ազատությունների դաշտագուական, ֆանի որ աս հաճախ ֆալսեթադեմոստրացիոն սահմանադրական իրավունքներն ամենակողմից կերպով խախտվում են: Անդրեասյանի գնահատմամբ՝ մարդու իրավունքների դաշտագուական ոլորտի ամենամեծ խոցն ու ֆալսեթադեմոստրացիոն են համարվել դաշտագուականները, որոնք դեմ է լինեն մարդու իրավունքների երաժշտական, մինչդեռ աս հաճախ հակառակն է արվում:

Երեկի միայն 16 տղան է միս, իսկ որֆա՞նը դեմ է լինի

21 ընկերություններ տուգանվեցին սպառողներին մոլորեցնելու համար

ԱՐԱ ՄԱՐԻԵՐՅԱՆ
Տնեսական մրցակցության դաշտագուական հանձնաժողովի երեկ տեղի ունեցած նիստում երեկեղեն արտադրող հայկական 21 ընկերություններ տուգանվեցին իրենց հասույթի 1 տղանի չափով, ինչը առավելագույն դաշտագու էր սղառողներին մոլորեցնելու եւ անբարեխիղճ մրցակցության համար: Այդ ընկերություններն են՝ «Մուլ», «Ա. Բիլյան», «Առ Դելիկատես», «Նասֆոլ», «Ջրվեժի մասնաբերի կոմբինատ», «Մարիլա», «Բարիլ 90», «Երեւոնի ասոց», «Հայր եւ որդի Գալստյաններ», «Երեմկա», «Էլիս Պրոդ», «Ա. Շիրվանյան եւ ընկերներ», «Արսյոն եւ Հայր եղբայրներ», «Լուսա», «Կարինե եւ Նարինե», «Նեոլ ու Մար», «Սոս 97», «Տիրան Դազարյան», «Գայան Զամե», «Բարի արագիլ», «Արթուր Հակոբյան»: ԱՁ: Խախտումները բացահայցվել են երեկեղենի շուկայում մի ֆանի ամիս տեւած ուսումնասիրության ընթացքում:

Հանձնաժողովի ուսումնասիրությունների եւ դիրքորոշման մասին խոսելով, հանձնաժողովի նախագահ **Արսլա Շաբոյան** ասաց, որ ուսումնասիրությունների ժամանակ տնեսարողներից դաշտագուվել են փաստաթղթերը, մինչդեռ նրանք մի ձեռքբերման վերաբերյալ տեղեկություններ չեն

սրամարդել, ասելով, որ ձեռք են բերել շուկայից: Սակայն, ըստ Արսլա Շաբոյանի, երեկի արտադրությանը զբաղվող տնեսարողների փաստաթղթերի համաձայն, արտադրության մեջ օգտագործվող մի 1 կիլոգրամի գինը կազմում է 700-800 դրամ: Նկատի ունենալով, որ, հանձնաժողովը գնագոյացման ուսումնասիրություն է իրականացրել միս եւլալում եւ իրականացում է այս եւլալում գների վերաբերյալ տեղեկատվությանը, այն ենթադրությանն է եկել, որ երեկի արտադրության մեջ հիմնականում օգտագործվում է գոմեթի ներկրված միս, որի 1 կիլոգրամը ներքին եւլալում իրացվում է հենց այդ գնով: Եր-

եկների որոշ տեսակների մեջ գոմեթի մի մասնաբաժինը կազմում է ընդամենը 16-18 տղան: Մինչդեռ երեկների բաղադրության մեջ հիմնականում նեւլում է, որ դրանք դաշտագուական են տեղական խոզի կամ սակարի միսից, այն դեղմում, երբ տեղական միսի միջին եւլալական գինը վերոնշյալ գնից եւլալի թանկ է:

Արսլա Շաբոյանը հայտնեց, որ երեկի արտադրության մեջ օգտագործվում են մեծադեմակ սղա, օսլա, սղիսակաձավալ, այլուր, միսի, ֆոսֆատ, հալի միս, ճարձ, ինչի մասին սղառողները տեղյակ չեն, ֆանի որ այդ բաղադրիչների մասին փաթեթավորման վրա նեւլած չէ:

Տես էջ 8

Մարդաստան թուրք հրոսակը Մեծ եղեռնի 100-րդ տարելիցին է լուսարարվում

Թե՛ Խոջալուի 2-րդ հանրահավաքին նախապատասխանելու աշխատանքներ կատարում

2007-ի հունվարի 19-ին Օզյուն Սամասթ կոչեցյալ սահակը «Ակուս»-ի խմբագրասան առջև թիկունից սղանց Զրան Դինի, կարծես ցույց տալու համար արյունարբու թուրք հրոսակի մարդաստան դեմքը: 2011-ի ապրիլի 24-ին էլ մարդաստան Քըվանչը Աղաթոլուն Դիարբեկի վիլայեթին հարող Բաթմանի գործադատարանում այսպես կոչված լուսահակ կրակոցով սղանց ցույց գործադատում ծառայող Սեակ Շահինին:

Սամասթ եւ Աղաթոլու կոչված սակավահասակ վարձու մարդաստաններ էին, կատարում էին թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքը: Զրան Դինի սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով: Զրան Դինի սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով: Զրան Դինի սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով:

Մեծ եղեռնի խորհրդանշանը օրը իրականացված սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով: Զրան Դինի սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով:

Սեակ Շահինի սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով: Զրան Դինի սղանցյալ մարդաստանը թուրքական առաջադրանքով թուրքական լուսահակ կառույցների առաջադրանքով:

վորել թուրք զինվորի լուսահակը համագրեցը»:

Խնդիրը, սակայն, արյունարբու թուրք հրոսակը չէ, ոչ էլ հրոսակի մարդաստան դեմքը, այլ «Երանի մահ, ով իրեն թուրք է համարում» ասույթը Սամասթի հայկական վարժարանների դրան վրա փակցնելն ու թուրքահայության եկեղեցիները եւ հիմնադրամները մասնացույց անելը այդ վարժարանների հետ:

Նոյեմբերի 15-ին, անդրադառնալով ասույթին, նշել էին, որ դա լուսահակն է Քեմալ Աթաթուրքին: Ասույթն սկզբնական օրջանում հետադարձ է ազդարար փորձանշաններին, էթնիկ եւ կրոնական խմբավորումներին թուրքացնելու միջոցով միաձուլելու թուրք ազգ կերտելու նպատակ, այնուհետեւ, կապված ձայնողման հետ, դարձել է հայերի գլխավորությամբ ոչ թուրքերի անհատի ենթարկելու արդյունավետ միջոց:

Ինչ վերաբերում է Թուրքիայի հայկական վարժարանները, եկեղեցիներն ու հիմնադրամները մասնացույց անելու հանգամանքին, ապա դրան էլ անդրադարձել էին նոյեմբերի 29-ին, ընդգծելով. «Հայաստանը անասնական բնագոյ է մարդաստան թուրք հրոսակի համար: Չանագան եւ բնագոյի դրսևորման ձևերը, հասկալուս այն դեմքում, երբ խոսքը վերաբերում է «Հայկական անհիմն լուսահակների դեմ լուսահակ» միության եւ նրա նախագահ Գյոխսել Գյուլբեյիին»:

Այս թուրք հրոսակը նոյեմբերի 24, 25 եւ 26-ին Twitter-ի իր էջում տեղադրել էր Թուրքիայում գործող հայկական բոլոր վարժարանների, եկեղեցիների եւ հիմնադրամների հասցեներ, ինքնուրույն կայքի եւ հեռախոսահամարները, որ դառնան առ այսօր մարդաստանի լուսահակ խումբի խումբին թիրախ: Մինչ այդ Գյուլբեյը հեռակա կարգով «կախաղան» էր բարձրացրել ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանին, դրանից առաջ բողոքի մամակ էր ուղարկել ներքին գործերի նախարարին, թե ինչ գործ ունի ներկայումս գործող 57 հայկական հիմնադրամը Թուրքիայում, միջոցառումներ էր կազմակերպել հոգու Ռամիլ Սաֆարով կոչված մարդաստան-վիժվածի:

Հազվի առնելով այս անձը Մարդու իրավունքների միության Սամասթի մասնաճյուղին առընթեր գործող «Ընդդեմ ռասիզմի եւ ազգայնամոլության» նախաձեռնությունը, ինչպես նշել էր BIA լրատվական գործակալությունը, նոյեմբերի 29-ին դասական հայք էր ներկայացրել Գյոխսել Գյուլբեյի դեմ: Նախաձեռնության անդամներից Ջենգիզ Ալլանը գործակալությանը սված հարցազրույցում բարձրել էր Գյուլբեյի արարքները, ապա ասել էր, որ վերջինի գործունեությունը կրում է առաջիկա փետրվարի 29-ին նախաշնչվող խոջալուի 2-րդ հանրահավաքին լուսահակները, ինչպես նաեւ Հայոց ցեղասպանության 100-րդ տարելիցին դիմակայելու բնույթ:

Այնուհետեւ Ալլանը բարձրացրել է. «Աղբեղանք նախարարների, լուսահակների հայտարարություններով աջակցում է նրա գործունեությանը, միաժամանակ ֆինանսական միջոցներ սրամադրում: Աղբեղանքն ասելով եւ թուրքական լուսահակների միջոցով առկա են որոշ համաձայնություններ: Կասկածներ ունեն, որ այս նախալուսահակության օրջանակներում տեղի ունենան ցաս ավելի ահավոր բաներ: Առաջին հայացքից զուցե երկուսն ոչ ազդեցիկ թվան «Հայկական անհիմն լուսահակների դեմ լուսահակ» նման միությունները, սակայն մեր հասարակությունն արդեն կանխակալ մոտեցում ունի հայերի նկատմամբ: Աղաթոլուստության նախարարության սվայներով, սկսած 2005-ից, յուրաքանչյուր 3-րդ օրը հարձակման է ենթարկվել ոչ մահվանականների առնվազն 1 աղոթարան կամ գերեզմանատուն»:

Ինչպես տեսնում է, հարցի ելությունը Գյուլբեյով չի սահմանափակվում, որովհետեւ այս սահակի լուսահակները, ինչպես նաեւ դեկտեմբերի 9-ին տեղեկացրել էր թուրքական t24.com.tr-ն, հանդես է եկել Statuko հանդեսի գլխավոր խմբագիր Օհան Բաբը, չմոռանալով գովեստի խոսքեր շարքում մեր հայրենակից Զրան Դինի մարդաստան Սամասթի հասցեին: Դրանով էլ նա թերեւս հիմնավորել է մարդաստան թուրք հրոսակների մասին մեր բարձրաձայն:

ՏԱՄԵՐ ԳՐԱՐԱՆ

«Լեփսիուսի ստան» մեծարել է անվանի մարդաստանին

Պոտոսից (Գերմանիա) Մուրիել Միրաֆ-Վալսբախը հասուկ «Արմինյն միրո-սիտեթեր» բաբաթաթերի համար գրված իր հոդվածում անդրադարձել է Բեռլինից ոչ հեռու գտնվող այդ ֆաղաֆում գեղեցիկ վերանորոգումից հետո որդես թանգարան եւ հետազոտությունների կենտրոն 2011 թվի մայիսին բացված «Լեփսիուսի ստան», որն արդեն

լուսահակները, որը ցնցելու էր Գերմանիան եւ ամբողջ աշխարհը:

Իր խոսքում «Լեփսիուսի ստան» սնորհն, դրկս. Ռոլֆ Հոսֆելը ասել է, որ «Հայ ժողովրդի վիճակը Թուրքիայում» վերագրված այդ գեղույցը, որը գաղտնի հրատարակվել էր Պոտոսիում 1916-ին եւ 20 հազար օրինակով ուղարկվել բողոքական եկեղեցու

1915 թվի Հայոց ցեղասպանությանն առնչվող ցուցահանդեսների, դասախոսությունների եւ գիտաժողովների հայտնի կենտրոն է դարձել:

Թանգարանը գերմանացի հոգեւորական, հասարակական գործիչ եւ արեւելագետ դրկս, Յոհանես Լեփսիուսի (1858-1926 թթ.) ընտանիքի սուրեն է եղել, որտեղ նա ապրել է աշխատել է 1908-ից մինչեւ իր կյանքի վերջը:

Շուտ վերոնցյալ բաբաթաթերի նոյեմբերի 10-ի համարում տղազրված հոդվածի՝ սեղաններին այդ թանգարանում կայացել է միջազգային կոնֆերանս՝ նվիրված «սան սիրոջը»:

Լեփսիուսին: Դրան մասնակցել են մասնագետներ Գերմանիայից, Շվեյցարիայից, Մ. Նահանգներից եւ Հայաստանից:

Լեփսիուսը, ինչպես գիտենք, Ուրֆա (Թուրքիա) է մեկնել 1896-ին՝ օգնելու համընդհանուր կոնգրեսներին սուժած հայերին: 1915-ին նա դարձյալ Թուրքիա է մեկնել եւ հանդիպել է նվեր փառայի հետ, որն արգելել է նրան որեւէ միջամտություն ունենալ հայերի հետ կատարվող իրադարձություններում: Միակ բանը, որ նա կարողացել է անել, ակամա տեսնելի վկայություններ հավաքելն է եղել եւ հետագայում մի գեղեցիկ գիրք

լուսահակները անձնավորություններին եւ հայտնի լրատվամիջոցներին, շուտով արգելվել է երկրում, քանի որ Գերմանիան դաժանացում էր Թուրքիայի հետ: Լեփսիուսը սիտիված Հոլանդիա է փախել, որտեղ բարձրակարգի է հանրությանը տեղեկացնել, թե ինչ է կատարվում Թուրքիայում: Նրա գեղույցը տղազրվել է «Նյու Յորք սիթյուն» տղաբերականի 1919 թվի հոկտյան համարում, զարմացնելով ամերիկացիներին, որ նման ծագված ոճագործության մասին մեղադրական հոդվածով հանդես է գալիս մի գերմանացի:

Այս փաստն էլ հենց, ըստ Հոսֆելի, նույնպես է, որ Լեփսիուսին նվիրված կոնֆերանսը վերագրվի «Բացառիկ գերմանացի» բնութագրամբ: Լեփսիուսը կրկնակամալուս մեծել է այն տեսակետը, թե կատարվածը Թուրքիայի լուսահակները հետ է կարված: Նա համարել է, որ դա «բացահայտում է ֆաղաֆական» բնույթ է կրում, եւ դրա համար էլ լուսահակ է բողոքական եկեղեցու իր վերակազմների կողմից:

«Նա սովորական հերոս չէր, բայց ժամանակի ծնունդն էր», եզրակացրել է Հոսֆելը:

Ն. Շ.

Միայն հարավային Կորեան էր լուսահակ

«Կազմակերպություն հանուն ժողովրդավարության ու սնտեսական զարգացման» ասված համախմբումը, որ ավելի շուտ ճանաչելի ու հայտնի է ՎՈՒՄ (Վրաստան, Ուկրաինա, Ադրբեյջան, Մոլդովա) տղաբերակով, լուսահակ է կարող է նոր անդամակցություն ունենալ: Այդ մասին հայտարարել է Վրաստանի արտգործնախարար Մայա Փանցիկիձեն:

«Գրուգիա օւլյայն» կայքի տեղեկացմամբ՝ 2013-ին Վրաստանը սանձնելու է կազմակերպությունում նախագահությունը, եւ արտգործնախարարն էլ հայտարարում է, թե կատարակվեն կազմակերպության ընդլայնման աշխատանքները:

«Մենք նոր առաջնահերթություններ ունենք: Մենք կիրճենք ընդլայնել մեր աշխատանքը առկա օրջանակներում», հայտարարել է Վրաստանի նորափոխ արտգործնախարարը, որդես օրինակ ներկայացնելով, թե այդ ընդլայնումը կարող է վերաբերել Հարավային Կորեայի հետ համագործակցությանը: «Հարավային Կորեան կարող է դառնալ ՎՈՒՄ-ի նոր գործընկեր», ասել է Մայա փանցիկիձենը:

Թե ըստ էության հակառուսաստանյան ու որոշ դեմքերում՝ հարավային խնդիրներ ունենալու մտայնությամբ միավորված Վրաստան-Ադրբեյջան-Մոլդովա-Ուկրաինա հանգույցին ինչ կսրվածով մեք է առնչվի Հարավային Կորեան՝ այնքան էլ դժվար չէ գուշակել՝ հազվի առնելով Հյուսիսային Կորեայի խնդիրը: Առավել ոչ բարեմոլաս է մտածել, որ տղաբեր միջազգային աշխատանքում առաջ ֆազվող ոչ հայաճուրաս թղթերի սակ կարող է առանց երկնեղու հայտնվել նաեւ Հարավային Կորեայի ստորագրությունը, որը մեզ, ճեղմ սասած, բնավ էլ հարկավոր չէ:

Կ. Պ.

ԼՈՆԴՈՆ

Ցավակցություն

Մեծ Բրիտանիայում Հայաստանի դեսպան Կարինե Ղազինյանի անժամանակ մահվան կաղակցությամբ Վարդան Ուզունյանն ու Հրաչ Գույումջյանը ցավակցական նամակ են հղել Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ դեսպանատան խորհրդական Թյրն Արա Մարգարյանին: Նամակում մասնավորապես ասված է.

«Տիկին Կարինե Ղազինյանի անժամանակ մահվան բողոք ցնցեց բոլորին: Թեբեյան մեկուրթային միության Լոնդոնի մասնաճյուղի եւ Լոնդոնի Թեբեյան Տրասի անունից մենք մեր սրտառուչ ցավակցություններն ենք հայտնում Ձեզ, դեսպանատան աշխատակիցներին եւ Ձեր միջոցով նաեւ Հայաստանի արտգործնախարարությանն ու կառավարությանը:

Դեսպան Կարինե Ղազինյանը մեծարժեք անձնավորություն էր մեր համայնքում: Նրա ներկայությունը զարդարում էր մեր բոլոր միջոցառումները: Նա մեզանից մեկն էր, եւ մենք խորապես զգալու ենք նրա բացակայությունը»:

ՎՐԱՉ ԳՈՒՄԵՋՅԱՆ ԿԱՐԻՆԵ ՂԱԶԻՆՅԱՆ
Լոնդոնի ԹՄՄ Անտառաբն
ՎԱՐԴԱՆ ՈՒԶՈՒՆՅԱՆ
«Թեբեյան Տրաս»

ԵՐԿԻՐ ԵՎ ԳՎԱՊԹՕՋՎԱԽ

Այս ամենամանհանգիս ժամանակներում ես դարձյալ Եգիպտոսում եմ, Կահիրեում, որը մոտ մեկ տասնամյակ իմ բնակավայրն էր եղել, երբ ինձ հրավիրել էին դառնալու բանաստեղծ Վահան Թեմբեյանի կողմից 1915-ին հիմնադրված «Արեւ» օրաթերթի մասախանասու խմբագիրը:

Դա Գամալ Աբդել Նասերի ժամանակաշրջանն էր, երբ ամենուրեք հայրենասիրական խանդավառություն էր սիրում, հավասարակշռված լայն սոցալանական պահանջներով սակավությանը: Այդ ժամանակ, հակառակ երկրից դուրս հնչող անբարեմիտ հրատարակումներին, կառավարությունը հայերին (եւ ընդհանրապես փոքրամասնություններին) վերաբերվում էր զգուսավոր բարյացակամությամբ, քանի որ հա-

թյան եւ հողագործության բնագավառներում:

Նուբար Փաւայի որդին՝ Պողոս Նուբար Փաւան, օրինակ, երկաթուղիների վարչության ընդհանուր սնունդն էր եւ 1906-ին նախաձեռնեց հիմնել Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը (ԳԲԸՄ-ն), որի անձամբ գույքի եւ նյութական միջոցների ամբողջ ներկայիս ունեցվածքը այդ ժամանակաշրջանից է սկիզբ առել:

Անհամար թող չթվա այստեղ կասարել հետեյալ հետաքրքիր հետ. երբ կոմունիստներն իրենց իշխանությունը հաստատեցին երկրում, Պողոս Նուբար Փաւայի կառուցած բոլոր հաստատություններն անցան նրանց ձեռքը, եւ իր ընտանիքի անունով մկրտված

նրա մորուքի երկարությունը. սալաֆիստները գրեթե միշտ ավելի երկար մորուք են դրած (բայց ոչ բեր), քան «Մուսուլման եղբայրները»:

Նախագահ Մուսիմ Եաս լուրջ է վերաբերվում իր դերին: Խորհրդարանը ցրելու սահմանադրական դատարանի որոշումից հետո նա որոշել է իշխել հրամանագրերով մինչեւ նոր սահմանադրության ընդունումը, ինչը վիճահարյց իրավիճակ է առաջացրել երկրում: Իրավական համակարգը կաթվածահար է եղած, եւ դատարանները իրավասություններ չունեն: Հասարակությունը բեւեռացված է: Թահիր հրատարակչը փոխել է իր դիմագիրը: Այս անգամ փողոց դուրս եկածները դատարաններն են, մտավորականները, արհեստավորներն ու ընդհանուր

Նահանգները եւ չեն հասկանում, թե ինչու Վախիդուսն ունի սպեց, որ նման բան դատարան, որ «Մուսուլման եղբայրները» ստանձնեն իշխանության ղեկավարությունը:

Պատասխանը Եաս դարձ է: «Մուսուլման եղբայրների» իշխանությանը սիրամալուց առաջ Մ. Նահանգների ղեկավարողը հաղթող Կահիրե մեկնեց նոր ղեկավարության մտադրություններն իմանալու համար եւ հավաստիացումներ ստանալով, որ նրանք հավասարի են մնալու Մ. Նահանգների մերձավորարեւելյան ֆաղափականությանը եւ Իսրայելի հետ կնքված խաղաղության համաձայնագիրն էլ մնալու է անփոփոխ, նա «կանաչ ճանապարհ» բացեց նրանց համար: Դրանից հետո «Մուսուլման եղբայրներին» թույլատրվեց ժողովրդի հետ վար-

չկանգնեցվի անմիջապես, աղա Եգիպտոսը կարող է դառնալ Իրանի նման արմատական մի երկիր, որը կարող է ծառայել որդես հակակիռ վերջինիս իսլամի շիա ճյուղավորմանը հարող կառավարության:

Մի ժամանակ Թուրքիան էր ստանձնել Մերձավոր Արեւելիում իսլամի սուննի ճյուղավորման ղեկավարությունը, եւ թվում էր, թե երկու ղեկավարությունների միջեւ ընդհատակյա մրցակցություն կարող է ծավալվել: Բայց կարծես թե առայժմ երկուսն էլ կիսում են ղեկավարությունը, ի վնաս, անուշուշ, Հայաստանի:

Տասը միլիոն հազարվող դրոշմ համայնք, որը կազմված է բնիկ եգիպտացիների հետնորդներից, այժմ մի ձեւով փոքրամասնություն է դարձել: Եկեղեցիների ռմ-

Փոքրամասնությունները Եգիպտոսում

ԵՐԿԻՐ ԵՎ ԱՍՏՅԱՆ

մայնր որոշակի հեռավորության վրա էր դրած խորհրդային Հայաստանի հետ իր հարաբերությունները: Երկիր այցելող բարձրաստիճան դատարաններին, արվեստագետներին, հոգեբուհականներին ու գրողներին քեւեւ արտաքին ընդունում էին, բայց դառնում էին աչալուրջ վերահսկողության ճակ:

Հայկական եկեղեցիները, դպրոցները, մշակութային կենտրոններն ու թերթերը լավ դաստիարակված էին, դրանց հանդեպ վերաբերմունքը համընդհանրական էր, դատարանական «սիրալիության» աստիճանը երբեմն նույնիսկ հասցնելով «գրկախառնության»:

Բարձր եւ միջին խավի հայերը տուժեցին ամբողջ երկրով մեկ, արաբական սոցիալիստական փորձառության հետեւանով, որը, որոշ Եգիպտականների սխալ մեկնաբանությամբ, ուղղված էր միայն ընդդեմ փոքրամասնությունների:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո ընկած ժամանակահատվածում Եգիպտոսի հայկական գաղութը հազվում էր 45 հազար հոգի, որից այսօր, դժբախտաբար, մնացել է հինգ հազարից էլ քիչ:

Հայերի նդասը Եգիպտոսին ամենալավ դասված գաղսնիներից է եգիպտական դատարանության մեջ: Սուեզի ջրանցքի կառուցման եւ բացման ժամանակ Նուբար Փաւան էր, որ փորձեց եգիպտացիների օգտին ձեռք բերել ջրանցքի բաժնետոմսերի մեծամասնությունը: Դա բրիտանական գաղութարարական իշխանությունների դեմ մեծածախ որոշակի մարտահրավեր էր, քանի որ վերջիններս ձգտում էին ջրանցքի ամբողջական վերահսկողությունը իրենց ձեռքում դնել:

Նուբար Փաւան նաեւ առավել արդար իրավական համակարգ հաստատեց Եգիպտոսի ֆաղափացիների համար հիմնելով խառը Տրիբունալներ: Մինչ այդ յուրաքանչյուր օտար հյուպատոսարան ուներ իր սեփական դատարան համակարգը, եւ որեւէ օտարական, որ եգիպտացի ֆաղափացու դեմ որեւէ դատարան գործ էր հարուցում, իր այդ գործը ներկայացնում էր իր երկրի հյուպատոսարանին, եւ դժվար չէ կռահել, թե սվյալ դատարանի դատաւճիռը ինչ կարող էր լինել:

Կային նաեւ այլ ակնառու հայեր, որոնք նշանակալի ներդրում են ունեցել Եգիպտոսի սննտության, կրթության, արդյունաբերու-

Նուբարաբեն ավանն էլ դարձավ Սուվեհաբեն: Անկախաձայնաց հետո Հայաստանը, ճիշտ է, վերականգնեց Նուբարաբեն անունը, բայց դժբախտաբար այդ անունը հիմա ավելի Եաս կառվում է մոտակայում գտնվող կալանավայրի հետ: Սոցիալիստական մտայնացումը մի հեղափոխություն էլ կասարվեց Եգիպտոսում, բայց Նուբար Փաւայի անունով փողոցի անունը մնաց անփոփոխ, ինչպէս անփոփոխ մնաց նաեւ «Նուբարիա» կոչված հողագործական Եգիպտոսի անվանումը:

Սա ցույց է տալիս, որ Հայաստանի հայերը դարձան Եգիպտոսի անունով փողոցի անունը մնաց անփոփոխ, ինչպէս անփոփոխ մնաց նաեւ «Նուբարիա» կոչված հողագործական Եգիպտոսի անվանումը:

Սա ցույց է տալիս, որ Հայաստանի հայերը դարձան Եգիպտոսի անունով փողոցի անունը մնաց անփոփոխ, ինչպէս անփոփոխ մնաց նաեւ «Նուբարիա» կոչված հողագործական Եգիպտոսի անվանումը:

«Մուսուլման եղբայրների» առաջնորդները, որոնք բանտարան էին նախքան հեղափոխությունը, իշխանության եւ եկել վերադարձրության մոլուցիկ սարված: Նախագահ Մուհամմեդ Մուսիմ, որին Մերձավոր Արեւելում չափավոր ֆաղափականության կողմնակից են համարում, փորձում էր դարձնել հավասարակշռությունը աշխարհականների եւ սալաֆիստ Եգիպտացիների միջեւ: «Մուսուլման եղբայրներն» ու սալաֆիստները Եգիպտոսի օրենսդրության մեջ ցանկանում երկիրը ղեկավարել, բայց այդ օրենքի նրանց մեկնաբանությունները իրարից խիստ տարբերվում են:

Տարիներ առաջ Կահիրեից իմ դուրս գալուց ի վեր մեծ թվով հրաշալի մզկիթներ են կառուցվել դեռի երկրի խոյացող միւսարեւերում, որոնք, հայտնի չէ, հավասարակշռության դեռի երկրային արհալուքին են առաջնորդում, թե՛ դեռի միջնադարի խավարանություն: Քողմ ու չաղրան, որոնք ծաղրի առարկաներ են Նասերի ժամանակ, այժմ սովորական երեւոյթներ են Կահիրեում: Որեւէ ջղամարդ հասկացալի մոլեռանդության աստիճանը որոշելու համար բավական է չափել

առնամբ աշխարհականները: Փոքրամասնություններն այս վերջինների հետ են կառվել իրենց բախտը: Սահմեդական կրոնը Եգիպտոսում եւ նաեւ Մերձավոր Արեւելում իր համազորը չունի Արեւմուտքի քրիստոնեական կրոնում: Դա կյանքի ուղեմիչ է, ֆաղափական փիլիսոփայությունն ու գաղափարախոսությունը, եւ բաժանման գիծ չկա հոգեբուհական եւ աշխարհիկ առաջնորդների միջեւ:

Նախկին վարչակարգի օրոք «Մուսուլման եղբայրները» երկար տարիներ սոցիալական ծառայություններ են մատուցել արհեստներին, օգնել են անաղաղ ընտանիքներին՝ հայրախնայելով նրանց ուսելիք, ջուր, աղաստան, հագուստ եւ կրթություն: Այդպիսով նրանք մերթափանցել են հասարակության մեջ, մինչ նրանց ղեկավարները հյուսելվել են բանասիրտներ: Այսօր նրանք, կառավարողներից ազատվելով, փորձում են իրենց հասարակա-ֆաղափական փիլիսոփայությունը փաթաթել ժողովրդի վզին, չզիտակցելով, որ հսկայական տարբերություն գոյություն ունի բարեգործություն անելու եւ երկիր ղեկավարելու միջեւ:

Աշխարհականների կողմից մեծ թվով իսլամիստներ նույնպես անհանգստացած են երկրի աղաքա ֆաղափական ուղղվածությամբ: Բայց քանի որ բանակն ու ներքին գործերի նախարարությունը չեզոք դիրք են բռնել, Մուսիմի կառավարությունը առաջ է գնում ինչքան կարող է:

Հասարակ մարդիկ հավասարած են, որ «Արաբական գարնան» կամ մերձավորարեւելյան երկրներում տեղի ունեցող կասարի փոփոխությունների հետեւում կանգնած են Եվրոպան եւ Մ.

վել այնպես, ինչպէս ցանկանում են: Մ. Նահանգներն էլ կասարվածը էվֆեմիստականորեն որակեց «ժողովրդավարություն» ընթացքի մեջ»:

Մուսիմ, իր հերթին, հավասարի մնաց իր խոստմանը, Թեհրան կասարած իր առաջին արհաստանային ուղեւորության ժամանակ հայտարարելով, որ նախագահ Ասադը դեռ է հեռանա Սիրիայից: Մ. Նահանգներն ու Եվրոպայի երկրները ընդունեցին նրա խոստերը: Եգիպտոսը նաեւ Եւրոպայից իր հսկողության մեջ սակ դառնալ Ռաֆայի միջանցքը՝ Գազայի Եգիպտոսի հեղձուցիչ դրամաները ստեղծելով դադեսիցիների համար, ինչը նույնպէս էր Իսրայելի կառավարությանը:

Իսկ երբ Մուսիմ միջնորդեց, որ Գազայում հրադադար հաստատվի «Համադի» եւ Իսրայելի միջեւ, «Համադի» ղեկավարությունն իր հավասարությունը Թեհրանին փոխարինեց Կահիրեին հավասարի մնալու դատարանի կողմնակցությամբ, ինչը համահունչ էր սարածաբանուն Իրանին մեկուսացնելու արեւմտյան ֆաղափականության հետ:

Մուսիմ այդպիսով միջազգային «արհուրագիր» ստացավ ձեւավորելու իր երկրի ներքին ֆաղափականությունը, առանց մտախոյզելու, որ արհալին միջամտություններ կամ սխալ ղեկավարման մտադրություններ կլինեն:

Ասել, թե անորոշությունն է իշխում Եգիպտոսում, մշանակում է ճգնաժամային վիճակում չսալ այնտեղ տիրող կայունությունը: Վսանգվածներ ոչ միայն ֆաղափացիական ինտիմիստներ, այլեւ փոքրամասնությունների աղաքան: Եթե Եգիպտոսի օրենսդրությունը ղեկավարումը

բակոծությունները, որոնք զուգահեռեցին «Մուսուլման եղբայրներին» աստարեգ գալուց, ահաբեկել է եգիպտական այդ խմբավորմանը, որի անդամները դեռի Արեւմուտք գաղթելու ճանապարհն են բռնել:

Վերջերս ընտրված դրոշմների առաջնորդ Թավադուս Բ-ն այդ վիտանության անդադարձել էր իր երկրամասության առթիվ արհաստանած ֆարգուն, սաելով, որ ֆաղափականությունից հեռու է մնալու:

Հայկական գաղութն էլ այնքան է նվազել, որ անուշան մի փոքրամասնության է վերածվել: Համայնքի հաստատությունները դատարաններն լավ են ֆինանսավորվել, քանի որ ընդհանուր առմամբ գաղութը բարգավաճ է եղել, բայց այժմ երիտասարդությունը մեծ մասամբ դրսում՝ արեւմտյան կրթության եւ սովորում, եւ ամեն ցուցանիշներով համայնքն էլ կարծես «սեղափոխվում» է Արեւմուտք:

Ի դեռ, Հնդկաստանից բացի, ոչ մի ուրիշ սփյուռքահայ համայնք նույնքան կայուն ֆինանսական հիմքեր չունի, որքան Եգիպտոսի համայնքը: 1854-ին կառուցված Գալուսյան ազգային վարժարանի հիմնադիր Ակա Կարապետ Գալուսյանը իսլամական գումար է անուշաճ գույք էր նվիրաբերել գաղութին հայկական դպրոցներն ու եկեղեցիները Եգիպտոսի համար: Հիմա էլ համայնքի ունեցվածքն ավելի է, քան կարող է օգտագործել:

Վերջերս Գալուսյան վարժարանը, որը 1950-ականներին 850 աշակերտ ուներ, աշակերտների նվազման հետեւանով միացել է Նուբարյան ազգային վարժարանին, որդեսգի կրթի ընդհանուր առմամբ 145 աշակերտի: Ալեքսանդրիայում գործող Պողոսյան վարժարանն ունի ընդամենը 27 ուսանող:

Սփյուռքյան կազմակերպությունների գլխավոր վարչությունները, մշակութային ակումբներն ու թերթերի խմբագրությունները հրաշալիորեն դաստիարակել են եւ ծառայում են նորարարող հայ համայնքին:

Կհեւելի՞ արդյոք Եգիպտոսի համայնքը Հնդկաստանի հայկական համայնքի օրինակին: Հուսով եմ՝ ոչ: Բայց ամեն ինչ կախված է երկրի ֆաղափական թոկոսներից:

Կահիրե-Պեհրոյթ Թարգմ.՝ Ն. Թ.

«Այնպես ծառայիր, որ քո դասճանաչող լաց չլինեն»

Օրերս դասախոսության նախարարությունը հնարավորություն ընձեռեց լրագրողներին հանդիպելու նորակոչիկների հետ:

N գործառնախի հրամանատարի տեղակալ, փոխգնդապետ Ա. Ա. զինվորականը «Ազգի» հետ զրուցում ասաց. «Բանակը չափից ավելի ֆինանսական առաքյալ է դարձել, ի վնաս էլ դեռ տեսության, եւ մեր բանակի, ինչպես նաեւ ժողովրդի: Անտեղի ֆինանսները իջեցնում են բանակի դերը»: Փոխգնդապետը համեմատություն անելով նախորդ տարիների զինվորների ռազմական գիտելիքի, ֆիզիկական դաստիարակության հետ, նշեց, որ այժմ զինվորական նախադասարանական գիտելիքների նկատմամբ սակայն նորակոչիկները ֆիզիկապես առանձնապես կոփված չեն:

Չուցելով ընդամենը 7 օր բանակում զբաղվող նորակոչիկների հետ, դասախոսները գրեթե բոլորը գիտակցում էին բանակի դերն ու նշանակությունը եւ իրենց ծառայության անհրաժեշտությունը:

Նորակոչիկ Սոնթե Մելիքյանը դասախոսում է հենց այդ զինվորների թվին. «Շատ լավ տեսնալով դասը դարձրանք եւ եկել ծառայելու

եւ ֆանի որ ես էությամբ զինվոր մարդ եմ, դրա համար էլ հետո հարմարվեցի եւ մերվեցի: Յուրաքանչյուր երիտասարդ ժեֆ է ծառայի: Պատերազմի ժամանակ բոլորիս հայրերը, դասերը ծառայեցին, շատերը զոհվեցին՝ մեզ աղաչող հայրերի թողնելով, իսկ հիմա մեր հերթն է ծառայելու, որպեսզի մեր հարազատները հանգիստ եւ աղաչող աղերեն»: Սոնթեի համար ամենամեծ խնդիր բանակում համացանցի բացակայությունն է:

Մտնելով նորակոչիկների սենյակ՝ առաջին հայացքից նկատեցի մի շատ սխալ նորակոչիկի, զրուցում դարձվեց, որ կարո՞ւմ է սանջում Արթուր Սաֆարյանին: Նրա համար կան որոշ դժվարություններ, սակայն, ինչպես ինքն է ասում, փորձում է հաղթահարել: Իսկ մինչ բանակ գալը իրեն ասել են. «Լավ ծառայիր, որժի, արի տուն»:

Տիգրան Խաչատրյանի համար էլ միակ խնդիր սնունդն է. «Տան սնունդին չի հասնի, սակայն սոված մնալ էլ չեմ կարող, դրա համար էլ աղցաններ եմ ուտում, երեւի կհամակերպվեմ եւ մնացած ուտեստներն էլ կուտեմ»:

Մինչ բանակ գալը Տիգրանի

մայր խնդրել է. «Այնպես ծառայիր, որ քո դասճանաչող լաց չլինեն»: Տիգրանը եւս իր կամով է եկել բանակ. «Յուրաքանչյուր երիտասարդ տղայի դասընթացն է ծառայել հայրենիքին: Մեզ՝ զինվորներով, մեկս մյուսի հետ զինվոր ենք ինչպես եղբայրներ»:

Ինչպես ասում է զրուցողը՝ ժամանակ ասաց Գրիգոր Մեյրան Օհանյանը, եւ նորակոչիկները, եւ անձնակազմը, մասնավորապես՝ ժամկետային զինծառայողները, դաստիարակում են հայրենիքը դասախոսներին. «Մեզ ոչ մի մտավայրություն չունենք՝ եւ մարտական ոգով, եւ ստորաբաժանումներում սիրող բարոյապետական մակարդակով նոր սերունդը ոչնչով չի զիջելու մեր սերնդակիցներին, եթե հարկ լինի, աղաչվելով լավ, ավելի խիզախ են դասախոսները հայրենիքը, իհարկե, մեր անցած փորձի հիման վրա եւ անմիջական աջակցությամբ»:

Շփվելով նորակոչիկների, ժամկետային զինծառայողների հետ, Ս. Օհանյանի խոսքերի ձեռնարկությունը ակնհայտ դարձավ:

ՄԱՆԱՆ ԿՈՎՈՐՄԱՆ

Լրանում է ամերիկահայ աստղագետի 85-ամյակը

Այսօր լրանում է ամերիկահայ աստղագետ Գաբրիել Կոչոյանի 85-ամյակը: Գաբրիել Կոչոյանը 20-րդ դարի սփյուռքահայ ակադեմիկոս աստղագետներից եւ ամերիկյան ռադիոաստղագետներից մեկն է: Նա ծնվել է 1927 թվականին Փոլիպոսում (Միացյալ Նահանգներ), մահացել 1988-ին՝ 70 տարեկան հասակում:

Եւ ակադեմիկոս Վիկտոր Գաբրիելյանի ղեկավարությամբ ուսումնասիրել է Մարգարյանի գալակտիկաները:

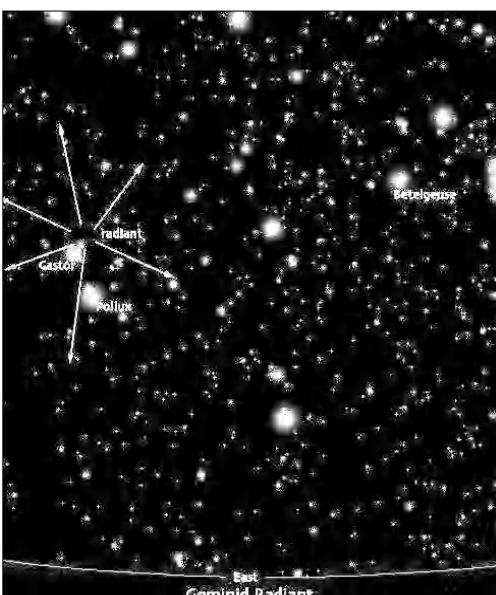
Հայկական աստղագիտական ընկերությունից սեղեկանում ենք, որ Գ. Կոչոյանը լուրջ ներդրում ունի աստղաֆիզիկայի ու աստղագիտական սարքավորումների մեջ:

Գաբրիել Կոչոյանն ավարտել է Բրուքլինի համալսարանը 1952 թվականին՝ ստանալով բակալավրի կոչում էլեկտրական ճարտարագիտության բնագավառում: Այնուհետեւ՝ 1957-ին, ավարտել է Ռոդ-Այլենդի համալսարանը՝ ստանալով մագիստրոսի կոչում միջուկային ֆիզիկայի բնագավառում, այնուհետեւ ստացել է գիտությունների դոկտորի կոչում ֆիզիկայի բնագավառում (1966, Կալիֆոռնիայի համալսարան, Բերկլի): Հայազգի աստղագետը նաեւ աշխատել է Մասչուսեթսի տեխնոլոգիական ինստիտուտում եւ Իրանի Շիրազի Պահլավի համալսարանում (1975-76): Իսկ 1976-ին եւ 1978-ին որպես այցելու դոկտոր աշխատել է Բյուրականի աստղադիտարանում

Ի. Պ.

Սկսվել է ամենաառաստուղային հոսքը

Այս օրերին դիտվում է սարվա ամենաառաստուղային հոսքերից վերջինը՝ Գեմինիդների հոսքը: Այն սովորաբար դիտվում է դեկտեմբերի 6-18-ին, իսկ իր առավելագույն փուլում կլինի դեկտեմբերի 13-14-ի գիշերը:

Աստղային հոսքերն առաջանում են, երբ երկիրը անցնում է աստղային քաղաքակրթության հոսքի շրջանից: Այս օրերին իր ուղեծրով հանդիպում է երկնափառի խմբին:

Գեմինիդների աստղային հոսքը հյուսիսային երկնի ամենաառաստուղային է, սրա առավելագույն փուլում երբեմն հնարավոր է դիտել ավելի քան 100 աստղ մեկ ժամում, իսկ գիշերը՝ ժամը 2-ի եւ 3-ի միջև ընկած ժամանակահատվածում աստղների ինտենսիվությունը կհասնի 120-160-ի: Աստղային հոսքի առավելագույն փուլը տեղի կունենա հենց նորալուսնի ժամանակ, ինչի շնորհիվ

հիվ տեսանելիությունը կլինի ավելի լավ:

Հայկական աստղագիտական ընկերությունից սեղեկանում ենք, որ Գեմինիդների աստղային հոսքն առաջին անգամ դիտվել է 150 տարի առաջ:

Ի. Պ.

Երեկի միայն 16 տղան է միս, իսկ որքան էլ լինի

1-ին էջից
Վերոնիկա Մյուսերից շատերն աստղագիտության ժամանակ օգտագործվում են ֆաբի ավելացման, ախորժելի գույնի, կոչումություն աղաչողները եւ այլ նկատարումներով: Նման դեպքեր բացառապես վեր են նաեւ մանկական եւ դիտելի անվանումներով երեխաների դասախոսում:

Վերոնիկա խախտումները, փաստորեն, մոլորեցնում են հասարակությանը, հետաքրքիր համարվում են անբարեխիղճ մրցակցության գործողություն: Հանձնաժողովի նախագահը նշեց, որ մոլորեցնում է համարվում նաեւ որակի, ֆանակի, բաղադրության կամ այլ բնութագրերի վերաբերյալ համադասարանական տեղեկատվություն չհիշատակելը, ինչն այս դեպքում առկա է:

Տուգանքների չափերը հաշվարկելիս, հանձնաժողովը հաշվի է առել ինչպես սննդամթերքի արտադրության առաջնության ծա-

վալներն ու շուկային հասցված վնասի չափը, այնպես էլ նախկինում դրսևորած վարձագիծը, ինչն էլ դասճանաչող հանդիսացավ, որ նրանց նկատմամբ կիրառվի օրենքով սահմանված առավելագույն դասճանաչող՝ սկսվելով ընկերության նախորդ տարվա հասույթի 1 տոկոսը:

Արտակ Շաբոյանը նաեւ հայտնեց, որ ուսումնասիրությունների ողջ փաթեթը կուղարկվի սննդամթերքի անվտանգության դեպարտամենտին, իսկ հանձնաժողովը կներկայացնի առաջարկություններ՝ մսի եւ մսամթերքի տեխնոլոգիական կանոնակարգում լրամշակումներ անելու վերաբերյալ, ֆանի որ մսի եւ մսամթերքի տեխնոլոգիական կանոնակարգով սահմանված չէ, թե կոնկրետ որքան լինի երեխաների մեջ միսը կամ կոնկրետ ինչ բաղադրիչներ են անթույլատրելի: Նշվեց, որ երեխայի բաղադրության մասին կանոնակարգեր

կան այլ երկրներում, այդ թվում Ռուսաստանում:

Ի դեպ, հանձնաժողովի միսի մասնակցում էր երեխաների արտադրության ընկերություններից միայն մեկի ներկայացուցիչը, որը խախտումների հիմնական դասճանաչող օրենքի չիմացությունը: Հանձնաժողովի ներկայացուցիչները ներկայացնում են մյուս սննդամթերքի նույնպես այդ հանձնաժողովին եւ նշել որպես հիմնական դասճանաչող:

Իսկ, ի վերջո, որքան էլ կազմի մսի չափաբաժինը երեխաների մեջ: Մեր այս հարցին հանձնաժողովի ներկայացուցիչները դարձաբանեցին, որ, օրինակ՝ Ռուսաստանում «երեխաներ» հասկացության մեջ գոյություն ունեն «մսային» եւ «մսային դասարանային» երեխաներ եւ առաջինի մեջ մսի չափաբաժինը լինի 100 գրամ, իսկ երկրորդի մեջ՝ ավելի քիչ:

Հայտարարություն

Արաբկիր եւ Զանաֆեռ-Չեյթուն համայնքների առաջին ասյանի դասարանում հարուցված ֆաբ. գործ Սիրվադ Կալուսի տախարարի ծնված 07.11.1937 թ., վերջին բնակության վայրը Բ. Երևան, Արմենի փողոցի 14 շենքի թիվ 22 բնակ., անհայտ բացակայող ճանաչելու համար:

Խնդրվում է բոլոր կազմակերպություններին եւ ֆաբագիներին այդ անձի վերաբերյալ իրենց հայտնի տեղեկությունները հայտնել Արաբկիր եւ Զանաֆեռ-Չեյթուն համայնքների առաջին ասյանի դասարանին:

Արաբկիր եւ Զանաֆեռ-Չեյթուն համայնքների առաջին ասյանի դասարան՝ Ս. Հովսեփյան

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՃԱՎՅԱՅԻՆ ԲԱՆԱՎՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը «ՀՀ/ՀԿ-2/12» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցությունների մրցույթ՝ ՀՀ Տավուշի մարզի տախարար գյուղի բուժկետի եւ բազմաֆունկցիոնալ սրահի կառուցման աշխատանքների ձեռնարկման նպատակով:

Մրցակցային բանակցությունների հրավեր ստանալու համար՝ անհրաժեշտ է փոխանցել 5.000 դրամ «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի «Կոմվերս Բանկ» ՓԲԸ-ում ունեցած N 1930001437120100 հաշվառման արձանագրությունը եւ դիմել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ՝ մինչև ս. թ. դեկտեմբերի 20-ը, ժամը 10.00-ից մինչև 18.00-ը: (Բ. Երևան, Կառավարական թիվ 3 շենք, 3 սենյակ, Սոս Գևորգյանից, հեռ. 52-09-40 (ներքին 103)):

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը դասարանային էրկառնաբանական կառուցվող վճարի անդորրագիրը ստանալուց հետո, երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, մրցույթի հրավերը սրամարդելով դասարանը ներկայացրած անձին:

Մրցակցային բանակցության հայտերը ղեֆ է ներկայացնել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ մինչև ս. թ. դեկտեմբերի 24-ը՝ ժամը 11:00-ն:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամ

www.azg.am